

Förstår jag dej?

- Hör på nu vad jag säger. Bär dej inte åt så här!
- Pappa, du är dum mot mej när du pratar så där!
- Jag bara vill ditt bästa, och så gömmer du dej!
- Men pappa, du har aldrig tid att leka med mej!
- Jag trodde du sprang bort när dom andra försvann...
- Nej, pappa, jag är rädd. Jag vill hålla dej i hand...

Höra – lyssna?

egen fru. Det är mycket billigare och effektivare. En dag sa hon: – Du hör inte på. – Jo, det gör jag. – Nej det gör du inte! Jag upprepade exakt vad hon sagt till mig. Men hon blev bara argare: – Ja du hör, men du lyssnar inte. Du förstår inte vad jag vill säga!"

Hennes ord låter nästan som ett eko av något som sades för 2000 år sen: "Med seende ögon ser ni inte, och med hörande öron hör ni inte."

En äldre, erfaren europé talade med en afrikan. Han försökte bibringa honom sin riklivserfarenhet. Till slut exploderade afrikanen: – Ni vet alltid vad som är bäst för oss, ni tror aldrig att vi har något att komma med! Explosionen blev något av en chock för europén.

Men den ledde till verklig kommunikation.

Man behöver inte åka till Afrika för att finna människor som har svårt att förstå varann. Här hemma har vi haft mycken diskussion om samråd och samtal mellan regering och opposition. Behöver vi mera samtygande och sam-lyssnande innan vi ger oss in på sam-tal?

Detta nummer av *Ny Värld* handlar om kommunikationens mänskliga sida: lyssnandet till den andra människan och lyssnandet till det djupaste inom oss själva. Vad hindrar en från att lyssna? Och hur får man urskiljningsförmåga så att man kan sälla bort det oväsentliga och behålla det som är riktigt och viktigt?

B.J.

Röst från Libanon

Rames Salameh, advokat i Beirut, i ett anförande vid konferensen för moralisk upprustning i Caux, Schweiz, 27 juli -83:

För några år sedan blev jag oerhört förödmjukad av en annan människa. Jag kände mig djupt nedslagen och nedstämd. En dag satt jag på ett kafé i Beirut. Utanför på gatan fick jag se den där människan gå förbi. Plötsligt fylldes jag av något som jag bara kan beskriva som en djup medkänsla. Jag kunde inte låta bli att gråta. Alla mina känslor av att var förödmjukad och nedslagen upplöstes på en gång. Jag vill kalla det som jag fick uppleva i den stunden för "medkänslans gåva" I den låg också förlåtelsens gåva.

För bara några dagar sedan befann jag mig i min hemstad. Vi blev utsatta för ett intensivt bombardemang. På nytt kände jag den oerhörda förödmju-

kelsen och nedslagenheten. Vad skulle man ta sig till? Man kunde ingenting göra för att förhindra det som drabbade oss och förödmjukade oss. Återigen kände jag att det enda jag kunde göra var att helt enkelt förlåta av hela mitt hjärta.

Som advokat har jag ibland funderat över detta med förlåtelse. Vad är det och vad betyder det att förlåta? Men jag har kommit fram till följande: "Att förlåta är som att riva sönder ett skuldebrev inför den som är skyldig mig något. När jag gör det kan jag aldrig mer utkräva något av den andre."

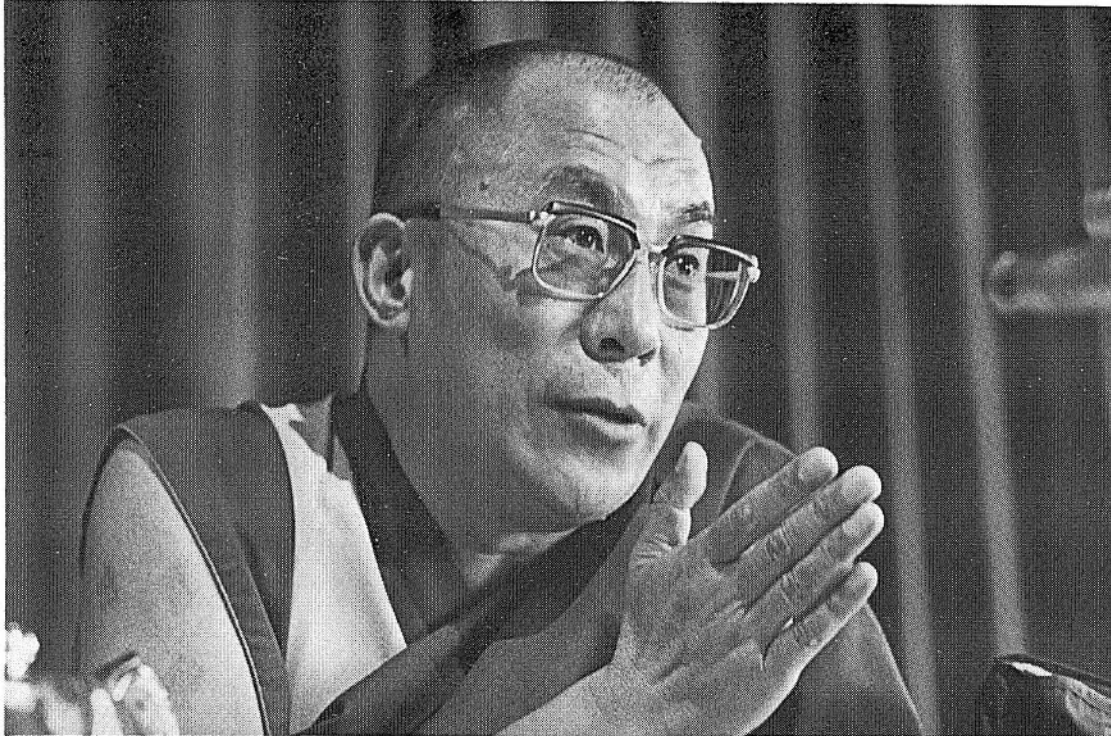
På ett sätt kanske man gör sig fattigare, men samtidigt blir man också befriad. Och det är den där befrielsen som i själva verket är frukten av förlåtelsen.

Samtidigt har jag ställt mig själv inför frågan: "Vad är det som hindrar mig och många andra

från att förlåta?" Och jag har insett att det ofta är det faktum att vi själva behöver be andra om förlåtelse för det onnda vi gjort mot dem. Det är därför att vi själva inte är beredda att be om förlåtelse som vi i vår tur inte förmår förlåta andra.

Så tänker jag på mitt land, Libanon, som alla hör så mycket talas om och som genomgår så stora lidanden. Min allra högsta önskan är att min egen befolkningsgrupp, mina egna trosfränder, skall kunna se i ögonen de skador och orättvisor vi utsatt andra för i vårt samhälle. Jag önskar att vi skall kunna se klart på det, ångra oss, be om förlåtelse och gottgöra det vi gjort fel. I det ögonblick vi själva är villiga till detta är jag säker på att Gud kommer att ingripa och förvandla det tillstånd av förtvivlan vi nu befinner oss i till något helt annat. ■

Vi lär oss tolerans genom våra fiender

Dalai Lama talar i Caux.

Foto: Fabian Hodel

Det är mer troligt att man får till stånd nedrustningsavtal efter det att det skapats förtroende mellan nationerna än innan detta skett, framhöll Dalai Lama, det tibetanska folkets landsflyktige ledare, i ett tal vid slutet av årets internationella konferens i Caux.

Den slutligt avgörande metoden för att uppnå fred är mänsklig kontakt, man och man emellan, folk och folk emellan, sade Dalai Lama. Den bidrar till att minska spänningen, öka förståelsen och reducera misstänksamheten. Sedan blir det möjligt att skriva goda nedrustningsavtal.

Mänsklig kontakt behövs på alla nivåer mellan till exempel Indien och Pakistan och mellan folken i öst och väst. Även Reagan och Andropov borde överväga att träffas informellt i världsfredens intresse – som människor, inte som ledare för stora nationer.

Den ekonomiska världskrisen visar att kontinenterna är beroende av varandra. Alla behöver samarbeta för att göra slut på fattigdomen. Världsorganisationer som FN måste lägga mer tonvikt vid mänsklighetens långsiktiga framtid. Industrieländerna måste bry sig om utvecklingsländerna, från vilka de får sina råvaror, och dessa måste respektera länderna i väst. Själva den ekonomiska situationen säger oss att detta är nödvändigt.

Världsfred kan uppnås endast genom att individer övervinner sitt hat och finner fram till inre fred. Genom hat och vrede är det omöjligt att uppnå fred i världen. Det är endast genom våra fiender som vi kan lära oss praktisera förlåtelse, tolerans och tålmod – det kan vi inte lära oss genom våra vänner.

Dalai Lama fick frågan hur han övervunnit sina djupa kän-

lor av besvikelse under sin landsflykt. Han beskrev den perioden som "den mörkaste i Tibets långa historia" och sade: "Den starkaste orsaken är att våra kinesiska grannar trots allt är mänskliga varelser. Instinktivt kan man peka finger åt andra och klandra dem, men när jag tänker efter ordentligt så vänds pekfingret mot mig själv."

På tal om de kontakter som han haft med arbetet för moralisk upprustning under sin tid i exil sade Dalai Lama: "Jag känner mig nära förbunden med det ni arbetar för och tror på. Allt arbete för det goda stöter obönhörligen på hinder. Det avgörande är vårt mod, vår beslutsamhet och vårt hopp. Om vi blir missmodiga blir också det möjliga omöjligt. Men med hopp, beslutsamhet och outtröttliga ansträngningar kan det omöjliga bli möjligt."

Ur anförande i Caux 29 aug. -83

Sändning pågår – fungerar din mottagare?

Dr Charis Waddy från Oxford, själv en övertygad kristen, har ingående studerat och skrivit böcker om islam. Hennes bok med titeln "The Muslim Mind" (Muslimskt tänkande) recenserades av professor Jan Bergman i Svensk humanistisk årsbok 1983. Boken beskrevs som "ett originellt och personligt möte med islam".

Ett föredrag hållet av dr Waddy vid konferensen i Caux i augusti hette "Konsten att urskilja" (The Art of Discernment) och föranledde en intervju kring de frågor som berördes.

Ny Värld: Vad lägger Du in i begreppet "urskiljningsförmåga"? Ordet "discernment" som Du använt i föredraget är svårt att översätta till svenska.

Charis Waddy: Också på engelska är det ett svårt ord – avsiktligt! Man måste stanna upp och tänka. Uppslagsboken ger flera definitioner som "andliga insikter, förmågan att sortera intryck och göra bedömningar". Det latinska ord som ligger till grund för det engelska har att göra med att sälla eller sikta. Det är som att sälla agnarna från vetet eller att vaska fram guldet. Det gäller också i fråga om att skilja ut det goda från det onda!

NV: Är det inte ofta så att vi vill förenkla svåra situationer för att kunna hålla problemen ifrån oss?

CW: Jo, det är en del av illusionen vi gärna lever i. Om vi rätt skulle tyda de situationer vi har omkring oss, skulle sanningen vara obehagligare än illusionen.

Vi kräver gärna ett enkelt svar ögonblickligen. Vi söker t ex efter ett par välformulerade rubriker som kan förklara för oss vad som pågår i Mellanöstern. Ändå är de bakomliggande frågorna oändligt komplicerade. Likadant är det med händelserna i Centralamerika. För att inte tala om den hjärtskärande splittringen i Irland! På närmre håll undrar vi: "Familjegräl – varför?" Eller: "Vem ljuger, vem talar sanning?" Det är inte alltid lätt att se vad som är rätt och fel.

NV: Lögnedektorer används ibland vid förhör. Tror du att motsatsen existerar?

CW: Jag tror att det mänskliga medvetandet redan är utrustat med en "sanningsdetektor"! Samvetet hör dit. Men det finns också en medfödd förmåga att lyssna, en intuitionens gåva och en känslighet för det som är sant och äkta. I varje religiös tradition finns ett element av detta. I muslimskt tänkande ingår att just denna begåvning skiljer människan från djuren! I en artikel som nyligen publicerats av en ledande muslimsk akademiker framhålls begreppet "fetrat". I detta ligger tanken på att människan är född med en sorts "inre kompass", en inre röst som ger hennes liv mening.

NV: Kan man tänka sig att även naturvetare och tekniker kommer att ta hänsyn till den här dimensionen av människans tillvaro?

CW: En läkare som jag känner anser att Guds ledning är en allmänmänsklig erfarenhet. Och att den blir det mer och mer för dem som har de rätta motiven och verkligen osjälviskt vill tjäna andra.

Min vän läkaren har gett mig ett par praktiska exempel från sitt sjukhusarbete. En gång infann sig en överläkare helt oväntat på en avdelning. Just då behövdes ett ingripande för att rädda en patient till livet. Och detta kunde ske, tack vare att läkaren var där i rätta ögonblicket!

Vid ett annat tillfälle hade man svårigheter i samarbetet mellan kolleger. En längre tid hade man dragit åt olika håll i en viss fråga. Min vän som hade stort ansvar för det som frågan gällde beslöt att skriva ner på ett papper alla de punkter där man trots allt redan var ▶

► eniga. Dessa punkter bildade ett så gott underlag att det som återstod av frågan gick att lösa trots de ursprungliga motsättningarna.

NV: *Det måste ändå finnas många hinder på vägen när man talar om att urskilja sanningen och följa det som är rätt. Inte minst ligger väl hindren i vår egen mänskliga natur?*

CW: Ett av de stora hindren ligger i ytterligheterna. Å ena sidan är folk likgiltiga, cyniska, apatiska. Å andra sidan utvecklar somliga en stark fanatism som blir så trång att alla andra utom de egna blir uteslutna. Sådant kan man se hos andra men vara blind för hos sig själv!

Många andra hinder finns mycket riktigt i vår mänskliga natur: oärlighet, hat, vrede, fruktan, alkoholism och alla former av drogmisbruk. Men kanske det allra största hindret mot klar- är inställningen att JAG VET BÄST.

NV: *I Ditt föredrag har Du framhållit att intuitionen är ett viktigt steg på vägen, men att det allra viktigaste steget kommer när man finner att Gud faktiskt talar till människor.*

CW: Ja, här kan vi bara tala om vittnesbörd. De mest övertygande och gripande i vår tid tycker jag kommer från Östeuropa och Sovjet. Den jugoslaviske författaren Mihailo Mihailov har upptecknat erfarenheter från män som Panine, Solsjenitsyn och andra. Deras långa vistelse i sovjetisk fångenskap har betytt en intensiv upplevelse av att allt oväsentligt i livet skalats bort och att deras tro vuxit. Mihailov menar inte att vi alla skulle må bra av att ha en tid i fångenskap. Men han pekar på att medvetandet om "den inre rösten" inte är beroende av några särskilda omständigheter eller någon bestämd trosform. Erfarenheten växer genom lydnad mot den inre rösten.

Gerd Jonzon

Trots taggtråd

Mihailo Mihailov är en jugoslavisk författare som beskrivit erfarenheter gjorda av honom själv och andra i fängelser och arbetsläger.

Särskilt har han skildrat en för många helt genomgripande upplevelse: att ha lyssnat till "den inre rösten", trots vidriga yttre omständigheter.

Utdrag ur en artikel i tidskriften *Kontinent* återges här.

Inledningsvis behandlar Mihailov två paradoxer. Den första är att en rad författare är eniga om att "arrestering, fängelser, arbetsläger, kort förlusten av friheten är deras livs viktigaste erfarenhet". Den andra är att de fångar "som försökte bevara sin fysiska existens på bekostnad av sin själ förlorade båda.

De som däremot var beredda att offra sina kroppar för sina sjäalars skull, bevarade sin fysiska existens."

I fortsättningen skriver Mihailov bl a:

Om en människa mot alla yttre omständigheter, mot sina egna önskningsplaner, trots hotet om fysisk undergång lyder den rösten djupt i sin själ som inte kan rationellt kontroller-

ras, så öppnar sig av sig själv vägar för henne som inte bara leder till att hon bevaras, vägar som hon trodde sig ha givit upp genom att lyda denna mystiska inre kompass.

Men människan har frihet att besluta om hon vill eller inte vill följa den oförklarliga men så verkliga inre rösten. För att säga det klarare: den fruktansvärda upplevelsen av lidande i fängelset gör henne fri.

Och vi finner frihet inte genom kunskaper utan genom tro. Bara tro gör det möjligt att lyda den inre rösten, som det inte finns något "objektivt" bevis för. Med andra ord: att lyda den inre rösten är att tro.

Av vad vi hittills sagt framgår det klart, att kampen mellan den enskilda människan och de onda och destruktiva krafterna inte alls är en politisk kamp. Den kamp som kämpas i de totalitära staterna idag är i verkligheten inte politisk utan religiös, även om detta inte alltid står klart för dem som deltar i den.

"Det finns en oerhörd kraft, som lever inom oss", försäkrar Panine och fortsätter med att

säga att hela universum är på ett mystiskt sätt förenat med vår själs djup. "Var och en av oss är universums centrum", skriver Solsjenitsyn. De kom inte till den slutsatsen genom abstrakt tänkande, utan de har gång på gång erfarit denna okända krafts verkningar på sina kroppar. Solsjenitsyn skriver om en underlig inre värme, som verkar komma från en annan värld och räddar en människa från att frysa i iskyla. Panine berättar för oss om en mystisk okänd kraft, som förde honom tillbaka till livet efter fyrtio dagar.

Den som gör sig av med all yttre härlighet och beslutar att i fortsättningen lyda sin inre röst, som bara är ett annat namn för tro, upptäcker till sin förvåning att denna mystiska men verkliga kraft arbetar inte bara inom honom själv utan också i den yttre världen. Samtidigt inser han att han inte är herre över denna kraft och inte kan använda den som han vill. Tvärtom börjar han förstå att allting i hans liv, ja livet självt, är helt beroende av denna kraft, som på religiöst språk kallas för Gud.

Översättning: Karin Moberger

Nordisk kväll i Caux

Visa
mig
vägen

... och vägen ledde denna gång till Europa-konferensen för moralisk upprustning i Caux, Schweiz. Där framfördes musikskådespelet om den heliga Birgitta inför internationell publik. Ungdomar från Finland, Norge, Schweiz och Sverige var tekniker och sångare kring Eva Hovstadius i Birgittas roll, samt Vendela och Philip Tyn-dale Biscoe, respektive Ängel och Djävul. Jenny Hovstadius, 8 år, agerade Birgitta som barn.

Ett tåg som går från Paris till Bukarest hejdas av en plötslig inbromsning i dimman, någonstans på kontinenten. Vad händer med passagerarna? Det tyska skådespelet *Der Zug* (Tåget) gav många nyanser genom att visa hur människor från öst och väst i en sådan krissituation vågade bli sig själva.

Från Finland presenterades ett bildpanorama av professor Lennart Segerstråles konst. Keld Jörgensen, Köpenhamn, gav ett stycke av Danmarks folkrörelsehistoria i bild.

En danska, fru Kitte Ege-Olsen, sammanfattade sina intryck från besöket i Caux vid Europa-konferensen i följande aforism:

Folk i Caux har
handen på hjärtat
örat mot himlen
fingrarna på pulsen
fötterna på jorden.

G.J.

De nordiska ländernas bidrag till årets familjekonferens i Caux, Schweiz, blev en tims lång föreställning av revykaraktär under temat "The North at your service" - "Norden till er tjänst".

Sedan ett år tillbaka har idén cirkulerat om vi unga nordbor skulle kunna arbeta fram någon typ av revy med musik, sång och sketcher som i större skala skulle kunna framföras i våra länder. I Caux denna sommar bestämde vi oss för att göra ett litet test. Vad kunde vi göra tillsammans?

I ett kollektivt ansvar och ledarskap av yngre och äldre formades efterhand framför allt två nyskrivna sketcher, musik av alla slag från Grieg till rock och diabilbilder till en enhet med hjälp av scendekor, ljus och ljud. Vi ville dels spegla något av nusituationen i våra länder, men samtidigt ge något av tradition och kulturarv till den internationella publiken. En ytterligare frågeställning var: Vad har vi i Norden att ge till och lära av andra länder?

BOXAR OCH BROAR

Nusituationen kom att speglas av två sketcher. Den första handlar om hur vi gärna sätter oss själva och andra i olika boxar. Ofta bildar dessa motsatspar: Höger - vänster, människens makt - kvinnans frigörelse, ung - gammal, upprusta - nedrusta, för att ta några exempel. Bristen på kommunikation kom fram i dialogen mellan boxarna, eller snarare de många monologerna. Vi talar gärna men lyssnar sällan på varandra.

Sketchen slutade med upptäckten att rädsla både för varann och för framtiden i mångt och mycket drivit in oss i alla dessa olika boxar. Den verkliga uppgiften i dag är hur vi ska lära oss att bygga broar mellan människor, grupper och länder.

Den andra sketchen handlade också om kommunikationssvårigheter, men denna gång inom familjen. Idéer och teknik har lett oss mot ett alltmer individualistiskt tänkande och handlande. På scenen sågs en familj där var och en har sin egen lilla Freestylebandspelare med hörlurar, så att de ostörda kunde lyssna på sin egen musik. Gemenskap kring måltider blir ju inte särskilt intressant i den situationen. I sketchen blir det illustrerat av en dräplig frukostscen, där filmjölk som får i familjen häller upp får kornflakestäcke av dottern, äts upp av sonen, och far i familjen får till sist lämna hemmet med ett äpple mellan tänderna.

LYSSNA TILL VARANDRA?

Slutfrågan blev: Är det verkligen så här Gud vill att vi ska leva tillsammans? Vilken är hans roll i våra länder i dag? Hur ska vi lära känna Gud och höra hans röst när vi inte ens kan lyssna på varandra?

Några nordbor som under det senaste året besökt Indien och Latinamerika berättade till sik och diabilbilder om hur detta gett dem fördjupad tro på Gud och ett levande framtidshopp.

VILKA TAR ANSVAR?

Vad gav då allt detta arbete oss som jobbade med det?

Det var framför allt roligt, Roligt att göra något ihop, svenskar, danskar, finnar och norrmän alltifrån de yngre tonåren till de sjuttio. Roligt att se att kapacitet och samarbetsvilja fanns. Men framför allt att vi alla kände: Det går att göra något av det här. Men vilka är beredda att ta ansvar för att det blir något av?

Leif Nahmfeldt

”Försvinn, annars slår jag ihjäl dej!”

En schweizisk trädgårdsskötare, Jacques Henry, berättade vid sommarens Caux-konferens om sitt stormiga liv:

Jag är född utom äktenskapet. Min mor var expedit i sina föräldrars speceriaffär. De sa till henne: – Du behövs här. Nu har vi daltat länge nog med dig och dina 15 syskon. Se till att någon annan tar hand om ditt barn.

Jag blev utackorderad till ett lärarpar på landet. De första sex åren blev jag bortskämd och gjorde vad jag ville.

Sen dog läraren i cancer.

Trott, rokokomöbeln och bilen, som köpts på avbetalning, skickades tillbaka till ägaren. Vi fick skära ner på allting, från tre mål om dagen till två, och till slut bara ett. Vi hade inte nog med ved för värme. Jag fick lungtuberkulos.

Efter två års sjukdom kom jag tillbaka till skolan. Men jag hade blivit efter, jag kunde inte böja de där besvärliga franska verben, och det fick jag massor med stryk för.

Lärarens änka hade fått en annan man i huset. Han hatade och när han var full blev han våldsam och skrek: – Försvinn, din horunge, annars slår jag ihjäl dig! Det försökte han faktiskt göra tre gånger.

105 TIMMARS ARBETSVECKA

Jag lärde mig sova utomhus och stjäla mat. Jag stal också för skojs skull. När jag var tolv år bodde vi i Lausanne, och där var det inte lätt att stjäla bland soptunnorna och gatsoparna på torgen utan att åka fast.

När jag var 13 1/2 gav jag mig i väg och tog ett jobb på en gård. Allt jag ägde fick plats i en näsduk. Vi började i stallet halv fem på morgonen. Sen höll vi på tills vi fick soppa klockan elva på kvällen.

När jag var 16 fick jag min första avlöning, 40 francs i månaden plus mat och husrum, för 105 timmars arbetsvecka. Jag hade inte en gnutta hopp. Skulle jag slösa bort hela livet på att göra andra rika?

Jag hatade chefen och hämnades genom att bryta av skaften på redskapen och hålla sand i maskinerna. En gång när jag lastade hö stack jag med flit gaffeln i hans ben. Varken han eller jag ändrade inställning, och jag blev bara hårdare och hårdare.

Jacques Henry

Om jag då hade mött kommunismen, hade jag uppriktigt trott på den. Jag hade ju ingenting att förlora. Men i stället mötte jag en man som levde moralisk upprustning. Han är med här i Caux i dag. För honom vräkte jag ur mig allt jag gick och bar på. Om han hade läst bibelverser för mig hade jag gett igen med all min bitterhet och förtvivlan. Men han berättade i stället hur han försönats med sin far genom att be honom om förlåtelse.

– Jaså, tänkte jag, här möter jag den första "kyrklus" som någonsin sagt någonting riktigt och begripligt om sin tro. Han gick rakt på sak. Han sa: – Du är så full av hat att du bara blir blindare. Det var sant. – Du är född utom äktenskapet

och du är så full av orenhet att du riskerar att bli far till en rad barn, med en rad olika kvinnor. Tror du på Gud? – Jag vet inte, det tror jag inte. – Tror du på samvetet? – Kanske. – Om du tar tid att lyssna kommer du att ta dig upp ur sumpen.

Som läget nu var hade jag ingenting att förlora. Jag satte mig på en stubbe ute i skogen. Efter fem minuter kände jag mig oväntat lugn. Någon sade till mig: – Jag behöver dig. Jag vände mig om, men ingen fanns där. – Jag har en plan för världen. Du har en del i den. Jag har en plan för dig.

FÖRALDRARNA GIFTE SIG

Fönsterluckorna inne i mig öppnades. Utsikten var fascinerande. Tänk om det var sant?! Vägen dit gick först till min chef. Jag bad honom om förlåtelse. Jag talade om för honom allt jag hade ställt till. Det var en lång lista. Han svarade: – Jag ber också om förlåtelse för det som jag är ansvarig för. Det var som om en tung säck hade fallit från min rygg.

Jag började tycka om honom. Det tog tio minuter. Jag var säker på att den kraft som hade kunnat förvandla honom, som jag brukade kalla min "slagbjörn", den kom inte från mig. Den kom från Gud, som jag började upptäcka. Det kändes som om en ny sav började stiga upp inom mig.

Och så var det min far. Han hade kommit tillbaka till mor när jag var 13. Tre år senare gifte de sig och han erkände mig som sin son. Jag var med vid bröllopet. Enigheten med honom, den var verkligen jobbig. Jag fick ofta börja om igen. Men i tystnaden fann jag tankarna, kraften och ödmjukheten som ledde till respekt och vänskap.

Om Gud behöver mig, då kan ni vara säkra på att han behöver alla andra. ■

Avfrostning i Tromsö

Varje dag i vårt arbete som läkare träffar vi på följderna av brist på kommunikation. För när man och hustru eller far och son slutar att tala med varandra uppstår inre spänningar och detta leder med säkerhet till medicinska problem. Där inbegripes huvudvärk, muskelsmär- tor, yrsel, dålig matsmältning och sömnlöshet. Inom medicinsk vetenskap diskuterar man nu

forskningsprojekt. På grund av brist på ärlighet gentemot en äldre kollega kom tvivel be- träffande projektet inte fram förrän det hela var igång. Pro- jektet stötte på svårigheter och tid och energi gick till spillo. Detta skapade också spänning i vårt familjeliv un- der nära två års tid. Ett helt uppriktigt samtal med kollegan i fråga förde till sist det he-

Utgivarkorsband

Vi märker att kommunikatio- nerna snabbt kan bryta samman i vårt familjeliv när vi är kri- tiska eller konkurrensinriktade. En kritisk inställning dödar anden och dövar hjärtat och gör oss oförmögna att lyssna till varandra. Den sprider sig snabbt till våra barn och innan vi vet ordet av har den arktis- ka kylan krupit in i huset. När vi lär oss uppmuntra och upp- skatta varandra återvänder kär- leken och värmen till vårt hem. De som besöker oss märker skill- naden.

Sturla och Viveka Johnson

Viveka, Sturla, Gunnar och Ingjerd Johnson, Tromsö.

vilka kvardröjande effekter så- dana spänningar eventuellt kan åstadkomma. Så kan exempelvis kroppsförsvaret mot cancer på- verkas av långvarig emotionell stress.

Vi har två tonåringar. Efter- som vi båda är yrkesarbetande sätts familjerelationerna ofta på prov. Vi finner att vi måste ta oss tid för samtal – och det betyder att man måste stänga av TV:n. Brist på ärlighet om våra tankar och känslor kan leda till svårigheter, något som vi ofta har märkt.

För tre år sedan blev en av oss erbjuden att ta del i ett

la in på rätt spår. Bön om för- låtelse fick ett förvånande gensvar. Kollegan erkände att han också hade haft tvivel och känt sig osäker om sin egen för- måga. Detta samtal ledde till fullständigt nya relationer.

Stora databanker har gjort den medicinska kunskapen ome- delbart tillgänglig för dagens forskningsarbetare. Man kan sit- ta framför en dataterminal i Tromsö, ringa upp Los Angeles och bli kopplad till en dator som knacker fram de senaste rö- nen. På samma sätt behöver vi hjälpa varandra och våra barn att få Gud "på tråden".

MORAL RE-ARMAMENT VITAL FOR THE FUTURE,

en bildtidning i färg på lättläst engelska, har ny- ligen utkommit.

Kim Beazley, politiker i Australiens arbetarparti, intervjuas om sin kamp för urinnevånarnas mänskliga rättigheter. Rikt illustrerade artiklar från Brazili- en, Finland, Indien, Japan, Schweiz och Sydafrika sätter strålkastare på situationer där människor och förhållan- den förändrats.

Bildtidningen kan beställas från Idé och Kultur, Sveavä- gen 34, 6 tr, 111 34 Stock- holm. Pris 15 kronor.

NÄSTA NUMMER

av NY VÄRLD kommer i decem- ber med reportage från Af- rika- och industrikonferen- serna i Caux 1983 samt an- nan intressant julläsning.

Ny Värld utkommer med minst 4 nummer per år. **Utgivare:** Idé och Kultur, Sveavägen 34, 6 tr, 111 34 Stockholm. Tel. 08/10 34 56. **Prenumerationspris** per kalenderår: Sverige och Finland Skr 35:-, postgiro 70 98 70-0, Idé och Kultur, Stockholm. **Ansv. utgiv.:** Lennart Sjögren. **Redaktion och produktion:** Jean-Marc Duckert, Bror och Gerd Jonzon, Sture och Ingar Rengfelt, Ann-Kristin Särnbrink. ISSN 0347-2272. Schmidts Boktryckeri AB, Helsingborg 1983.